

bijlage

Periodiek wetgevingsoverzicht

LIJST VAN PRIORITAIRE ONDERWERPEN 'COMPLY OR EXPLAIN'

DEPARTEMENTEN

	Onderwerp	Toelichting	Stand van zaken	Ministerie
1	Wet internationale sanctiemaatregelen	De modernisering van de Sanctiewet 1977 vindt plaats naar aanleiding van aanbevelingen uit het eindrapport van de nationaal coördinator sanctienaleving en handhaving. Er is behoefte aan een toekomstbestendig stelsel van sanctieregelgeving dat is toegerust om op effectieve wijze uitvoering te kunnen geven aan de zich snel opvolgende Europese sanctieontwikkelingen. Een nadere toelichting op de inhoud van het moderniseringstraject is vermeld in de hoofdlijnenbrief die op 4 november jl. aan de Tweede Kamer is verzonden. De Sanctiewet 1977 is mede van toepassing op Caribisch Nederland. Bonaire, Sint Eustatius en Saba worden dan ook betrokken bij het moderniseringstraject. Het wetsvoorstel werkt met name een aantal aanbevelingen uit die de sanctieregelgeving toekomstbestendiger dient te maken (toezicht, informatieverstrekking, beheer en bewind e.d.).	Adviesaanvraag aanhangig gemaakt bij de Afdeling advisering van de Raad van State.	BZ
2	Wijziging Wet strategische diensten	Met dit wetsvoorstel wordt beoogd een bijdrage te leveren aan een doeltreffend, duidelijk, uitvoerbaar en handhaafbaar stelsel van regels op het gebied van de uitvoer van strategische goederen en diensten. Hiertoe wordt onder meer de meldplicht voor exporteurs herzien. De Wsd blijft van toepassing op Caribisch Nederland.	Ambtelijke voorbereiding/conceptuele fase	BZ
3	Uitvoeringswet nucleaire waarborgverdragen BES	Met dit wetsvoorstel worden regels gesteld ter uitvoering van (aanstaande) nucleaire waarborgverdragen tussen het Internationaal Atoomenergieagentschap en het Koninkrijk der Nederlanden die van toepassing zijn in de Caribische delen van het Koninkrijk, waaronder in Caribisch Nederland.	Ambtelijke voorbereiding/conceptuele fase	BZ

DG Koninkrijksrelaties**Datum**

5 december 2025

Onze referentie

2025-0000647484

4	Wet invoering BSN en voorzieningen digitale overheid BES	Met dit wetsvoorstel worden meerdere bestaande wetten aangepast om de digitale dienstverlening van de (semi)overheid in CN zoveel mogelijk op een gelijkwaardig niveau als in Europees Nederland te brengen. Het voorstel bewerkstelligt voor CN dat (1) geregistreerde inwoners een BSN krijgen, (2) inwoners en bedrijven toegang krijgen tot digitale inlogmiddelen zoals DigiD en eHerkenning en (3) overheidsinstanties, zoals de Belastingdienst Caribisch Nederland, het BSN mogen gebruiken (verwerken) in hun dienstverlening. Daartoe worden gewijzigd de Wet basisregistratie personen (Wet BRP), de Wet basisadministraties persoonsgegevens BES (Wet bap BES), de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer (Wabb), de Wet digitale overheid (Wdo) en de Wet identiteitskaarten BES (WIDk BES). Met dit wetsvoorstel wordt de territoriale reikwijdte van de Wabb en de Wdo uitgebreid tot Caribisch Nederland. Daarnaast wordt de betreffende CN-wetgeving aangepast om het BSN ook op te kunnen nemen in de eigen bevolkingsadministratie en op de identiteitskaarten BES (hierna: ID-kaarten BES). De Wet BRP wordt gewijzigd om het BSN van inwoners van CN ook op te kunnen nemen in de BRP. Dit laatste is noodzakelijk voor het functioneren van de voorzieningen van de digitale overheid die zijn aangesloten op de BRP, zoals DigiD.	De Wet invoering BSN en voorzieningen digitale overheid BES (Staatsblad 2025, 304) is op 11 november 2025 gedeeltelijk in werking getreden.	BZK
5	Wet op de politieke partijen	Met dit wetsvoorstel worden de bestaande regels over politieke partijen in één wet samengebracht en uitgebreid tot decentrale politieke partijen. Het voorstel bevat o.a. de verplichting voor decentrale politieke partijen om transparant te zijn over de manier waarop de partij is ingericht. Ook bevat het voorstel regels inzake de financiering van decentrale politieke partijen. Tot slot bevat het voorstel ook een subsidieregeling voor decentrale politieke partijen. Voor CN gelden specifieke bepalingen.	Nader Rapport in voorbereiding. De Afdeling advisering van de Raad van State advies uitgebracht.	BZK
6	Invoeren Basisregistratie Adressen en Gebouwen in Caribisch Nederland	In de bestuursakkoorden met Saba, Sint Eustatius en Bonaire is afgesproken om een stelsel basisregistraties te verwezenlijken en de digitale overheid te versterken. De staatssecretaris van BZK heeft in de Verzamelbrief Digitalisering (Kamerstukken II 2023/24, 26643, nr.	Ambtelijke voorbereiding/conceptuele fase	BZK i.s.m. VRO e.a.

		1197) aangegeven op korte termijn de Basisregistratie Adressen en Gebouwen in te voeren. Op een later moment in de ambtelijke voorbereiding van deze wetgeving wordt beslist of dit wetsvoorstel ook de invoering van andere basisregistraties of maatregelen voor de digitale overheid zal omvatten.		
7	Algemene wet gelijke behandeling (gelijke behandeling op grond van godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, nationaliteit, hetero- of homoseksuele gerichtheid of burgerlijke staat)	De gelijkebehandelingswetten zijn een uitwerking van artikel 1 Grondwet. Deze wetgeving is niet in CN van toepassing. Anders dan in Nederlandse gemeenten zijn er ook geen lokale meldpunten tegen discriminatie. De Wet gemeentelijke antidiscrimatievoorzieningen, inzake onafhankelijke en laagdrempelige voorzieningen waar discriminatie gemeld en geregistreerd kan worden en bijstand wordt geleverd voor slachtoffers, geldt namelijk niet in CN. Ook indiening van een klacht bij en individuele oordeelsvorming door het College voor de rechten voor de mens (CRM) is (nog) niet mogelijk in CN, aangezien de Wet College voor de rechten van de mens op dit punt niet op de CN geldt. De bestuurscolleges van de drie openbare lichamen hebben in een brief van 10 mei 2022 aangegeven de gelijkebehandelingswetgeving zo snel mogelijk in- en uitgevoerd te willen zien in CN. Ook het CRM heeft hier herhaaldelijk toe opgeroepen, alsmede de Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme. Gestreefd wordt naar integrale invoering van deze wetgeving en een praktische invulling, zodat de uitvoeringsinspanningen beheersbaar blijven.	De Wijzigingwet is op 8 oktober 2025 ondertekend en 25 november 2025 gepubliceerd. (Stb. 2025, 389.)	BZK i.s.m. SZW en VWS
8	De Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte			
9	De Wet gelijke behandeling mannen en vrouwen			
10	De Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid			
11	Luchtvaartwet BES c.a.	Momenteel worden 3 wijzigingen van de Luchtvaartwet BES voorbereid 1) <i>Drones</i>	Ad 1) Wordt binnenkort gepubliceerd. Inwerkingtreding geschiedt bij Koninklijk besluit	I&W

		De Luchtvaartwet BES schrijft voor dat er altijd een gezagvoerder aan boord van een luchtvaartuig dient te zijn. Dit wordt met het oog op drones mogelijk met een wetswijziging van de Luchtvaartwet BES. In algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen worden de details hiervoor (denk aan zonering, handhaving, opleiding, toezicht) verder uitgewerkt. Om vliegen met drones daadwerkelijk te laten plaatsvinden is het noodzakelijk dat ook de lagere regelgeving is volbracht. <i>2) Regelgeving voor ANS providers (waaronder luchtverkeersleidingsorganisaties)</i> Deze regelgeving is inhoudelijk verouderd, bevat geen bestuurlijke handhavingsmiddelen en er is niet geborgd dat autoriteiten structureel samenwerken. Naast de wijziging van de Luchtvaartwet BES wordt ook het Besluit luchtverkeer BES gewijzigd en zal een nieuwe Certificatieregeling in werking treden. <i>3) Openbare dienstverplichting</i> Op grond van het Multilateraal Protocol is toegestaan om in de vrije markt van de luchtvaartsector in te grijpen met een openbaredienstverplichting, als met die instelling de noodzakelijke economische en sociale ontwikkeling van een <u>gebied</u> (i.c. Saba en Sint Eustatius) kan worden gerealiseerd. Middels de openbaredienstverlening kan de overheid voorwaarden stellen aan de continuïteit, de regelmaat en prijzen en de minimumcapaciteit.	Ad 2) wetsvoorstel aangeboden aan Tweede Kamer, eerste kwartaal 2026 eerstvolgende stap Wetsvoorstel: inbreng voor het verslag Besluit eerstvolgende stap Q4 2025: voorportaal & MR tbv advies van RvS; regeling bevindt zich in de status ambtelijke voorbereiding. Ad 3) Het advies Raad van State is op 8 oktober 2025 vastgesteld, momenteel wordt gewerkt aan het Nader rapport waarna het voorstel na de MR naar de Kamer zal worden gezonden.	
12	Loodsenwet 2001 BES	De wetgeving rond maritieme veiligheid is verouderd en (een deel van de wetgeving) en sluit op onderdelen niet meer aan bij de uitvoering. In het wetgevingstraject wordt, omdat de context per eiland kan verschillen, waar nodig en mogelijk maatwerk per eiland toegestaan. Vanwege de onderlinge samenhang van en tussen de verschillende maritieme wet- en regelgeving is het opportuun om alle maritieme regelgeving in één keer te herzien, zowel safety als security (inclusief de afgifte van afvalstoffen door schepen).	Ambtelijke voorbereiding: concept wetsvoorstellen gereed voor interne toetsing tweede kwartaal 2026	I&W
13	Wet maritiem Beheer BES			
14	Vaartuigenwet 1930 BES			
15	Havenbeveiligingswet BES			

16	Wet voorkoming verontreiniging door schepen BES			
17	Wet havenstaatcontrole			
18	Wet VROM BES c.a. VWS	De Wet VROM BES is door beide Kamers aangenomen maar delen van de wet moeten nog in werking treden. Inwerkingtreding van de hoofdstukken over afvalstoffen, algemene regels en vergunningen, bodem, milieueffectrapportage (mer), maatregelen in bijzondere omstandigheden, stoffen, toezicht en handhaving (waaronder invordering dwangsom en toepasselijkheid Algemene wet Bestuursrecht) wordt voorzien in de periode 2023- 2025. Met de inwerkingtreding wordt ook lagere regelgeving van kracht. In 2024 treedt het Inrichtingen- en activiteitenbesluit in werking met daarin algemene regels en vergunningen voor inrichtingen, een regeling voor de mer en bepalingen over de kwaliteit van toezicht en handhaving. De daarbij behorende ministeriële regeling treedt gelijktijdig in werking. Vanaf 2024 volgen de algemene maatregelen van bestuur voor bodem, afvalstoffen en stoffenbeleid. Tevens wordt gewerkt aan een Regeling grensoverschrijdend vervoer afvalstoffen BES. Tot slot wordt gewerkt aan een besluit aanwijzing toezichthoudende ambtenaren (grondslag artikel 10.1, eerste lid, Wet Vrom Bes = nalevingstoezicht), waarin ook de IG ILT wordt aangewezen als inspecteur (artikel 1 Wet Vrom Bes) en aan een ministeriële regeling aanwijzing toezichthoudende ambtenaren (grondslag artikel 10.1, zesde lid, Wet Vrom Bes = uitvoeringstoezicht/het oude tweedelijnstoezicht).	Het Inrichtingen- en vergunningenbesluit BES en de bijbehorende regeling treden is met ingang van 1 april 2024 in werking getreden. Voor Saba geldt dat enkel de artikelen 1.1 tot en met 1.4, 3.1 tot en met 3.7, 4.1, 5.1 tot en met 5.6 en 6.1 tot en met 6.4 van het IAB BES op 1 april 2024 in werking zijn getreden.	I&W
19	Wijziging Wet toelating en uitzetting BES i.v.m. de evaluatie van 2018	De Wet toelating en uitzetting BES (WTU-BES) is in 2018 geëvalueerd. Uit de evaluatie is gebleken dat in de uitvoeringspraktijk een aantal juridische en procedurele knelpunten wordt ervaren bij de toepassing van de WTU-BES en het Besluit toelating en uitzetting BES (BTU-BES). Deze knelpunten geven aanleiding de WTU-BES op enkele onderdelen aan te passen. De voorstellen tot wijziging van de WTU-BES hebben o.a. betrekking op controle bij grensoverschrijding, de	Ambtelijke voorbereiding. Startdatum formele consultatie nog niet vastgesteld (Kamerstukken II 2024/25, 29279, nr. 971, p. 6).	A&M

DG Koninkrijksrelaties**Datum**

5 december 2025

Onze referentie

2025-0000647484

		berekeningswijze van termijnen, aanvulling en herstel van enkele omissies m.b.t. regels inzake de toelating van rechtswege.		
20	Modernisering strafbaarstelling mensenhandel (36547)	Mensenhandel, waaronder het uitbuiten van mensen, is een groot maatschappelijk probleem waarbij op zeer grove wijze fundamentele mensenrechten worden geschonden. De huidige strafbaarstelling van mensenhandel wordt als complex en op onderdelen als te beperkt ervaren. Dit wetsvoorstel strekt ertoe in zowel Europees als CN die strafbaarstelling toegankelijker te maken en op onderdelen te verruimen, in het bijzonder ten aanzien van arbeidsuitbuiting. Voor CN gaat het om wijziging van het Wetboek van Strafrecht BES.	Aanhangig bij Eerste Kamer.	J&V
21	Nieuw Wetboek van Strafvordering BES	Dit betreft de modernisering van het Wetboek van Strafvordering BES. In het nieuwe Wetboek van Strafvordering BES wordt onder meer de positie van slachtoffers en eventuele nabestaanden fors versterkt. Het nieuwe wetboek zal, conform de afspraken over procesrecht, gelijkkluidend zijn aan de nieuwe wetboeken van strafvordering in Aruba, Curaçao en Sint Maarten.	Ambtelijke voorbereiding (zie Aangangsel Handelingen II 2024/25, nr. 33, p. 14-15 (antwoord 29E).	J&V
22	Verzamelwet Strafrecht BES	Dit wetsvoorstel wijzigt het Wetboek van Strafrecht BES m.b.t. o.a. de volgende onderwerpen: overname strafvervolgning, modernisering ontzetting van rechten en strafuitsluitingsgronden, strafbaarstelling misbruik alarmnummer en valse bommelding, herstel van fouten en aanpassing strafbaarstellingen misdrijven tegen het leven	Ambtelijke voorbereiding.	J&V
23	Consensusrijkswet harmonisatie gegevensbescherming in het Caribisch deel van het Koninkrijk	Op dit moment beschikken de Caribische landen en CN over uiteenlopende regelgeving inzake gegevensbescherming. Deze regelgeving is deels gedateerd en biedt thans onvoldoende bescherming. De consensusrijkswet beoogt een geharmoniseerd beschermingsniveau voor de verwerking van persoonsgegevens, daaronder begrepen persoonsgegevens die in het politie- en justitiedomein worden verwerkt, binnen het Caribisch deel van het Koninkrijk, te realiseren en in het verlengde daarvan de gegevensuitwisseling binnen het Koninkrijk te verbeteren. Met de consensusrijkswet zal tevens een internationaal aanvaard adequaat	Ambtelijke voorbereiding (zie Kamerstukken II 2024/25, 29279, nr. 971, p. 14-15).	J&V

DG Koninkrijksrelaties**Datum**

5 december 2025

Onze referentie

2025-0000647484

		beschermingsniveau worden vastgesteld dat de Caribische landen en CN, na implementatie daarvan, in staat stelt om het Dataprotectieverdrag (C-108) en bijbehorend Protocol (C-108+) te ratificeren. De consensusrijkswet vormt de hiervoor benodigde implementatiewetgeving.		
24	Wijziging Rijkswet op het Nederlandschap in verband met het verlengen van de naturalisatietermijn	Dit rijkswetsvoorstel verlengt de termijn om het Nederlandschap te verkrijgen naar tien jaar. In verband met die verlenging wordt ook voorgesteld enkele uitzonderingen op die naturalisatietermijn te schrappen of te wijzigen. Verder worden in de Rijkswet op het Nederlandschap twee wijzigingen aangebracht om oneigenlijk gebruik te voorkomen en wordt een materieel uitgewerkte bepaling geschrapt. Het rijkswetsvoorstel geldt voor het gehele Koninkrijk, dus ook voor CN.	Internetconsultatie 30 september 2025 tot 1 december 2025.	J&V
25	Rijkswet herstel omissies cassatie in belastingzaken Caribische Koninkrijksdelen	Bij de invoering van de cassatierechtspraak in de Caribische Koninkrijksdelen (de Caribische landen en CN) per 1 juli 2016 zijn enkele zaken over het hoofd gezien. Zo zijn ten onrechte relevante procesrechtelijke bepalingen uit hoofdstuk 6 van de Algemene wet bestuursrecht niet van overeenkomstige toepassing verklaard en is er geen regeling voor verlaagd griffierecht. Het rijkswetsvoorstel beoogt deze omissies te herstellen.	Ambtelijke voorbereiding.	J&V
26	Algemene wet bestuursrecht BES	Ook voor CN zijn algemene bepalingen van bestuursrecht van belang. De verwachting is dat de BES-eilanden gebaat zijn bij meer op de Awb gestoelde regels over besluiten en beschikkingen. In overleg met de eilanden wordt bepaald welke onderwerpen in aanmerking komen om op te nemen in een (eerste tranche) voor een Awb BES. Momenteel wordt gezien welke keuzes ter zake worden gemaakt. Voorbereiding van het wetsvoorstel is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de ministeries van J&V en BZK.	Ambtelijke voorbereiding (zie Kamerstukken II 2024/25, 29279, nr. 971, p. 11-12).	J&V i.s.m. BZK
27	Herziening Wet veiligheidsregio's en Veiligheidswet BES i.v.m. de versterking van de	Met de brief van 6 december 2022 (Kamerstukken II 2022/23, 29517, nr. 225) heeft het kabinet de contourennota 'Versterking crisisbeheersing en brandweerzorg' aan de TK aangeboden. De nota schetst de uitgangspunten voor de beoogde herziening van de Wet veiligheidsregio's, zodat de (nationale)	Consultatie geëindigd op 15 oktober 2025.	J&V

	(nationale) crisisstructuur en de brandweezorg	crisisbeheersing en de brandweezorg wordt versterkt. Dit wetsvoorstel strekt tot uitvoering daarvan. Indachtig de toepassing van het principe van comply or explain is er, in overleg met de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, voor gekozen om met de aanpassingen van de Wet veiligheidsregio's ook de wijzigingen voor de openbare lichamen door te voeren in de Veiligheidswet BES. Daarmee wordt een toekomstbestendige, landelijk dekkende en samenhangende organisatie van crisisbeheersing en brandweezorg in het land Nederland bereikt. Ook wordt de rol van de Rijksvertegenwoordiger uit de Veiligheidswet gehaald, mede n.a.v. het rapport "Evaluatiewet Veiligheidswet BES". Zie nader Kamerstukken II 2024/25, 29279, nr. 971, p. 8-9.		
28	Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafrecht BES en andere wetten in verband met het strafbaar stellen van lijkschennis	Lijkschennis is op dit moment niet zelfstandig strafbaar gesteld. Dit wetsvoorstel brengt verandering hierin en stelt diverse vormen van lijkschennis, zoals necrofilie, strafbaar.	Ambtelijke voorbereiding.	J&V
29	Wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek BES, houdende regels welke zijn afgestemd op Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek	Doel van dit traject is Boek 1 BW BES waar mogelijk af te stemmen op de bepalingen uit Boek 1 BW van Europees Nederland. Mede aanleiding daartoe is een aangenomen motie waarin de regering wordt verzocht op de BES de wettelijke plicht tot het opstellen van een ouderschapsplan bij echtscheiding in te voeren (motie Kuiken/Ceder, Kamerstukken II 2020/21, 35420, nr. 333). Tevens is in jurisprudentie van het Gerecht in eerste aanleg van Bonaire, Sint Eustatius en Saba overwogen dat de BES-rechter geen oplossing kan bieden voor het ontbreken van de gerechtelijke vaststelling van het vaderschap in de BES-regelgeving (Gerecht in eerste aanleg van Bonaire, Sint Eustatius en Saba 1 april 2021, CLI:NL:OGEABES:2021:3). En er bestaat op dit moment geen mogelijkheid op de BES om de eigen geslachtsregistratie te wijzigen op vergelijkbare wijze als die bestaat in Europees Nederland.	Ambtelijke voorbereiding.	J&V

DG Koninkrijksrelaties**Datum**

5 december 2025

Onze referentie

2025-0000647484

30	Wetsvoorstel afbouw van interlandelijke adoptie, ter bescherming en ondersteuning van geadopteerden en het bieden van waarborgen voor binnenlandse afstand en adoptie	Naar aanleiding van de motie-Van Nispen, door de Tweede Kamer op 16 april 2024 aangenomen (Kamerstukken II, 2023/24, 33836, nr. 92), wordt de mogelijkheid van interlandelijke adoptie in Nederland op zorgvuldige wijze afgebouwd. Met het wetsvoorstel wordt invulling gegeven aan de brief van de Staatssecretaris Rechtsbescherming van 9 december 2024 aan de Tweede Kamer, waarin de wijze waarop invulling wordt gegeven op de voornoemde motie is beschreven. In het kader van comply or explain wordt niet alleen de Europees-Nederlandse wetgeving gewijzigd, maar ook die van CN.	Ambtelijke voorbereiding.	J&V
31	Wijziging van de Wet Bibob met het oog op de toepasselijkheid in Bonaire, Sint Eustatius en Saba	Ten aanzien van de Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob) wordt gewerkt aan het creëren van een wettelijke basis voor een Wet Bibob op Caribisch Nederland. Momenteel wordt samen met belanghebbende partijen in Caribisch Nederland gewerkt aan de afronding van het beleidskader voor het Bibob-instrument in Caribisch Nederland, dat de uitgangspunten geeft voor het te volgen wetgevingstraject.	Ambtelijke voorbereiding.	J&V
32	Wetsvoorstel strafbaarstelling openlijk steun betuigen aan terroristische organisaties en het verheerlijken van terrorisme	Dit wetsvoorstel voorziet in strafbaarstelling van verheerlijken van terrorisme, verspreiden van verheerlijkende geschriften en openlijke steunbetuigingen aan terroristische organisaties. In het kader van comply or explain wordt niet alleen het Europees-Nederlandse Wetboek van Strafrecht gewijzigd, maar ook het Wetboek van Strafrecht BES (nieuwe artikelen 138b, 138c en 138d).	Consultatie geëindigd op 16 augustus 2025.	J&V
33	Volwasseneneducatie, beroepsonderwijs en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten in BES	De Wet educatie en beroepsonderwijs BES en de Wet sociale kans trajecten BES zijn verouderd. Een samenvoeging met de WEB en WVO 2020 zal leiden tot de noodzakelijke modernisering daarvan.	Nadert rapport fase.	OCW
34	Mediawet BES: het Stimuleringsfonds voor de journalistiek ontbreekt daarin; hier is intern al	In deze wet ontbreekt het Stimuleringsfonds voor de journalistiek die daar officieel niks kan. Met het Stimuleringsfonds voor de journalistiek wordt hiernaar gekeken.	De Minister van OCW wil verkennen hoe middelen van het stimuleringsfonds voor de journalistiek, en het fonds voor	OCW

DG Koninkrijksrelaties**Datum**

5 december 2025

Onze referentie

2025-0000647484

	over gesproken en ook met het Stimuleringsfonds voor de journalistiek en wordt naar gekeken.		bijzondere journalistieke projecten ook ingezet kunnen worden in het Caribische gebied.	
35	Wijziging van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen in verband met onder andere de toevoeging van een verplichting voor gemeenten om ten minste één volwaardige bibliotheekvoorziening in stand te houden, alsmede tot wijziging van de Auteurswet en de Wet op de naburige rechten in verband met onder andere de toevoeging van een regeling voor een leenrechtvergoeding bij uitleningen door schoolbibliotheken.	Het wetsvoorstel geeft gevolg aan het voornemen uit het Coalitieakkoord van 2022 (Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst) om te streven naar een toekomstgerichte bibliotheek(voorziening) in elke gemeente. Concreet bevat het wetsvoorstel daartoe voorzien in een zorgplicht voor gemeenten voor het in stand houden van een bibliotheekvestiging. Enkel de wijziging van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen is van toepassing op CN. De wijziging van de Auteurswet en de Wet op de naburige rechten is dat niet, omdat voor CN de Auteurswet BES geldt.	De Wijzigingswet is momenteel aanhangig bij de RvS voor advies.	OCW (m.o. JenV)
36	Besluit van ... houdende regels over de inhoud van het meerjarenplan over de lokale	Uitwerking van delegatiegrondslag uit het Wijziging van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (zie bovenstaand)	In interne voorbereiding. Internetconsultatie is gepland eind Q4 2025.	OCW

DG Koninkrijksrelaties**Datum**

5 december 2025

Onze referentie

2025-0000647484

	bibliotheekvoorziening (Besluit stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen)			
37	Wet op de Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek: NWO kan geen subsidies verlenen op CN; wordt nu opgepakt in een verzamelwet.	Een BES-voorziening is nodig voor subsidieverstrekingen van de Nederlandse organisatie voor wetenschappelijke onderzoek aan partijen op CN. Dit wordt opgepakt in de Verzamelwet OCW 202X.	De wijziging is op 1 juli 2024 in werking getreden (Stb. 2024, 109).	OCW
38	Dubbele kinderbijslag intensieve zorg (DKIZ)	Vooruitlopend op een wettelijke regeling is de Tijdelijke regeling tegemoetkoming kinderen met intensieve zorg BES (Stcrt. 2022, 28598) resp. de Tijdelijke regeling tegemoetkoming kinderen met intensieve zorg BES 2024 (Stcrt. 2024, 31123) tot stand gebracht. Met de Wijzigingswet SZW-wetten BES 2024 wordt in een grondslag voor een structurele regeling voorzien.	De Wijzigingswet SZW-wetten BES 2024 is in het Staatsblad geplaatst (Stb. 2025, 36). De wijzigingen van de Wet kinderbijslag-voorziening BES zijn in werking getreden (Stb. 2025, 95). De structurele regeling DKIZ treedt volgens plan per 1 juli 2026 in werking. In de tussentijd is een nieuw tijdvak van de (tijdelijke) regeling intensieve zorg opengesteld (Stcrt. 2025, 31465).	SZW
39	Werkloosheidsvoorzienin g	Het invoeren van een werkloosheidsvoorziening wordt op zo'n kort mogelijke termijn beoogd. Momenteel vinden gesprekken met de beoogd uitvoerder plaats ten behoeve van het finaliseren van een conceptregeling Werkloosheidsvoorziening BES.	Naar verwachting wordt de conceptregeling voor formele consultatie uitgezet in het eerste kwartaal van 2026.	SZW

40	Verlofstelsel	Een verdere ontwikkeling van het verlofstelsel CN richting dat van Europees Nederland wordt wenselijk geacht. Met een wetswijziging, opgenomen in het wetsvoorstel Wijzigingswet SZW-wetten BES 2024, wordt een betekenisvolle stap beoogd. Het absorptievermogen van de betrokken partijen (waarbij met name de inpasbaarheid en betaalbaarheid voor werkgevers een aandachtspunt is) vraagt om een beheerste benadering; niet alle achterstand kan in een keer worden weggewerkt.	De Wijzigingswet SZW-wetten BES 2024 is in het Staatsblad geplaatst (Stb. 2025, 36). De bepalingen die verlofregelingen betreffen treden gefaseerd in werking, met als eerste stap uitbreiding van het calamiteitenverlof en invoering kortdurend zorgverlof per 1-1-2026 (Stb. 2025, 223). Voor de andere onderdelen is meer tijd nodig om samen met de RCN-unit SZW als uitvoerder een realistische inwerkingtredingsdatum te bepalen.	SZW
41	Arbeidsongeschiktheidsregegeving	Het arbeidsongeschiktheidsstelsel van CN wijkt aanmerkelijk af van dat van Europees Nederland. Een uiteenlopen van beide stelsel is gezien de verschillen voornamelijk onvermijdelijk, maar het is wel wenselijk om de Wet ziekteverzekering BES en de Wet ongevallenverzekering BES op onderdelen te moderniseren. Dit betreft onder meer het versterken van de prikkel tot re-integratie en het alsnog opnemen van ontbrekende terugvorderingsbepalingen.	De Wijzigingswet SZW-wetten BES 2024 is in het Staatsblad geplaatst (Stb. 2025, 36). De grondslag voor terugvordering is van kracht (Stb. 2025,95) en wordt nader uitgewerkt in het Besluit terugvordering werknemersverzekeringen BES (inwerkingtreding is per 01-01-2026 beoogd). Over de inwerkingtreding van andere onderdelen (met name re-integratie en het invoeren van	SZW

DG Koninkrijksrelaties**Datum**

5 december 2025

Onze referentie

2025-0000647484

			drie werkdagen) moet nog worden besloten.	
42	Wettelijk ouderdomspensioen en wettelijk nabestaandenpensioen	De Wet algemene ouderdomsverzekering (AOV) BES en de Wet algemene weduwen- en wezenverzekering (AWW) BES zijn overgezet vanuit de oude landsverordeningen AOV en AWW van het Land de Nederlandse Antillen. Modernisering op onderdelen is wenselijk. Het betreft thans nog hoofdzakelijk technische wijzigingen, naast het omzetten van de bepaling over het recht op de zogeheten 'duurtetoeslag' AOV naar een facultatieve bepaling (vanwege beoogde geleidelijke afbouw) en het met het oog op modernisering omzetten van de aanduiding AWW BES naar Algemene nabestaandenwet (Anw).	De Wijzigingswet SZW-wetten BES 2024 is in het Staatsblad geplaatst (Stb. 2025, 36). Vrijwel alle wijzigingen van de AOV BES zijn per 1 juli 2025 in werking getreden (Stb. 2025, 96). Over de inwerkingtreding van de omzetting van de naamgeving van de AWW BES (naar Anw BES) is nog niet besloten.	SZW
43	Kinderopvang	Het doel van de nieuwe Wet kinderopvang BES is het verbeteren van de kwaliteit en het verhogen van de financiële toegankelijkheid van de kinderopvang in CN. De regels op het gebied van kwaliteit van de kinderopvang, financiering en gegevensverwerking behoeven (nadere) uitwerking in lagere regelgeving. Dit gebeurt bij of krachtens het conceptbesluit Besluit kinderopvang BES en daarnaast op enkele onderdelen bij of krachtens eilandsverordening.	Wet kinderopvang BES is gepubliceerd: Stb. 2024, 140, evenals het Besluit kinderopvang BES: Stb. 2025, 261. Het streven is om te komen tot inwerkingtreding met ingang van 1 januari 2026. De kinderopvang-vergoeding wordt in het eerste kwartaal 2026 uitgevoerd door UVB op grond van de Tijdelijke subsidieregeling. De ministeriële regeling kinderopvang BES zal in november 2025 worden gepubliceerd.	SZW

DG Koninkrijksrelaties**Datum**

5 december 2025

Onze referentie

2025-0000647484

44	Uitkering begeleider bij medische uitzending	De werknemer in CN die als begeleider bij medische uitzending is betrokken, heeft niet vanzelfsprekend recht op verlof. In de wetgeving wordt het verlof daarom uitgebreid. Daarnaast is er het vraagstuk van de evenwichtige verdeling van de financiële risico's. Het introduceren van een verlofuitkering naar analogie van de loondervinguitkering ZV heeft tot doel om het combineren van arbeid en zorg in de situatie waarin begeleiding bij medische uitzending aan de orde is, financieel te ondersteunen.	Naar verwachting wordt een concept van de beoogde regeling voor formele consultatie uitgezet in 2025, met mogelijk uitloop naar het eerste kwartaal van 2026.	SZW
45	Besluit onderstand BES	Al in oktober 2022 (Kamerstukken 36 200 IV, nr. 7, bijlage, pag. 4) is aangekondigd dat, net als in de Participatiewet, spaargeld opgebouwd tijdens de periode van onderstandsverlening voortaan zou worden vrijgelaten. In verband hiermee dient het Besluit onderstand BES te worden gewijzigd. Van de gelegenheid kan worden gebruikgemaakt om andere verbeteringen aan te brengen, waaronder zaken die in de Participatiewet zijn aangepast, maar nog niet in de onderstand.	De planning moet nog worden bepaald mede rekening houdend met beschikbare wetgevingscapaciteit	SZW
46	Arbeidsomstandigheden	De wet- en regelgeving op het terrein van arbeidsomstandigheden is aan modernisering toe. Bij brief van 14 oktober 2022 (Kamerstukken 2022-2023, 36 200 IV, nr. 7, bijlage 1, pag. 20) is gemeld dat het proces van totstandkoming is vertraagd en dat geen voortgang is te melden.	Het project is vanaf zomer 2025 hervat. Er moet nog worden bepaald wat inhoudelijk een realistisch ambitieniveau is en welke planning daarbij hoort.	SZW
47	Medegelding fundamentele ILO-verdragen: - Protocol van 2014 bij IAO-verdrag nr. 29 inzake gedwongen arbeid - Verdrag C98 inzake de toepassing van het recht zich te organiseren en	Veel verdragen die voor Europees Nederland gelden, gelden (nog) niet voor CN. Uit een voorlopige analyse blijkt dat voor verschillende verdragen medegelding voor CN voor de hand ligt. Momenteel zijn in elk geval de zogeheten Fundamentele ILO-verdragen in beeld, waarvoor medegelding wordt voorbereid. Voor het Protocol bij IAO-verdrag nr. 29 en IAO-verdrag nr. 111 geldt dat er al goedkeuring is verleend voor het gehele Koninkrijk. Dit houdt in dat voor deze verdragen geen parlementaire goedkeuring meer nodig is. Voor de medegelding van de fundamentele ILO verdragen C100 en C111 staat vast dat wijziging van wet- en regelgeving nodig is.	De openbare lichamen zijn na eerdere brief in 2022, bij brief van 17-02-2025 over de voortgang van de beoogde medegelding geïnformeerd. Datum van exacte invoering van de fundamentele verdragen is afhankelijk van de afzonderlijke trajecten.	SZW

DG Koninkrijksrelaties

Datum

5 december 2025

Onze referentie

2025-0000647484

	collectief te onderhandelen - Verdrag C100 inzake gelijke beloning van mannen en vrouwen voor arbeid van gelijke waarde. - Verdrag C111 inzake discriminatie in beroep en beroepsuitoefening - Verdrag C138 inzake de minimumleeftijd voor toelating tot het arbeidsproces - Verdrag C155 inzake arbeidsveiligheid, gezondheid en het arbeidsmilieu	Verdrag C190, handelend over geweld en intimidatie op het werk, dat voor Europees Nederland gaat gelden, kan nog geen medegelding in CN krijgen vanwege van toepassing zijnde wet- en regelgeving (arbeidsomstandighedenwet BES). Voor IAO-verdragen 98, 138 en 155 is geen verdere implementatiewetgeving nodig. Voor C98 geldt dat dit een aanvulling vormt op C87.	Zodra het wetsvoorstel Wet bescherming tegen discriminatie op de BES door het parlement wordt aanvaard en per 01-01-2026 in werking kan treden, wordt voldaan aan de verplichtingen van de verdragen nr. 100 en 111. Aan de verplichtingen van het Protocol bij verdrag nr. 29 wordt voldaan met de inwerkingtreding van het wetsvoorstel 'Modernisering en uitbreiding strafbaarstelling mensenhandel BES'.	
48	Wet tot regeling van het toezicht op psychiatrische patiënten BES	De Wet tot regeling van het toezicht op psychiatrische patiënten BES moet worden gemoderniseerd. De cliëntrechten zijn bijvoorbeeld zeer beperkt geregeld. VWS verkent hoe deze wet aangepast kan worden. In het kader hiervan vindt samenwerking plaats met Curaçao, Aruba en Sint-Maarten. Bij brief van 3 juli 2023 (Kamerstukken II 2022/23, 36200 XVI, nr. 237) heeft de Staatssecretaris van VWS aangegeven dat alle landen van het Koninkrijk tijdens een Vierlandenoverleg de wens hebben uitgesproken te komen tot één gezamenlijke basis voor gedwongen zorgwetgeving met aanvullende procedures passend per land, harmonisatie van de definitie en reikwijdte van gedwongen zorg, de rechten van patiënten en een verwijssysteem tussen de betrokken landen. Om hiertoe te komen is een gezamenlijke wetgevingsjurist ter plaatse aan de slag gegaan en is een eerste concept gemaakt voor een gezamenlijke basis als hierboven bedoeld.	Ambtelijke voorbereiding.	VWS

DG Koninkrijksrelaties**Datum**

5 december 2025

Onze referentie

2025-0000647484

		Deze basis kan vervolgens ook als uitgangspunt dienen voor aanpassing van gedwongen zorg-wetgeving voor CN. De komende maanden wordt dit concept in gezamenlijkheid verder uitgewerkt, zodat ook verdere beleidskeuzen kunnen worden gemaakt voor de BES.		
49	Zorgstelsel	De ambitie is om een met Europees Nederland gelijkwaardig voorzieningenniveau te borgen op de eilanden en de kwaliteit en toegankelijkheid van het stelsel duurzaam te verankeren. Het Ministerie van VWS wil dit bereiken met een op maat gemaakt Caribisch stelsel voor zorg, jeugd en maatschappelijke ondersteuning. Het ministerie is bezig te verkennen hoe dit stelsel zodanig ingericht kan worden dat het optimaal bijdraagt aan ontschot en integraal werken op de eilanden, gegeven de specifieke kleinschalige context van CN. Het afgelopen halfjaar is er een inventarisatie per zorgonderwerp gemaakt van de verschillen in voorzieningenniveau tussen EN en CN, voor welke onderwerpen nadere voorzieningen nodig zijn en welke, en of hier wetgeving voor nodig is en zo ja, wat de contouren van dergelijke wetgeving zouden kunnen zijn om vervolgens de haalbaarheid ervan te onderzoeken zodat op basis hiervan besluitvorming kan plaatsvinden. O.b.v. de inventarisatie worden gesprekken gevoerd met alle stakeholders (w.o. de eilanden) om de uitkomsten en acties n.a.v. de inventarisatie te toetsen en zo nodig bij te stellen. Uiteindelijk zal dit zijn beslag moeten krijgen in een definitief voorstel voor te maken wetgeving en de nemen andere maatregelen.	Ambtelijke voorbereiding.	VWS

[1] Bij de ministeries van Justitie en Veiligheid en van Asiel en Migratie zijn alle wetsvoorstellen vermeld die (mede) betrekking hebben op Caribisch Nederland, dus ook niet-prioritaire wetsvoorstellen.